

موانع و راهکارهای توسعه اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی

محمدحسین قربانی^۱

محمد رضا اسماعیلی^۲

حسین زارعیان^۳

10.22034/SSYS.2022.498

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۱۰/۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱۰/۳۰

هدف تحقیق حاضر، شناسایی و تبیین موانع و راهکارهای اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی بود. پژوهش حاضر از لحاظ روش، آمیخته (کیفی-کمی) و از لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی بود. به منظور گردآوری داده‌ها در مرحله کیفی تحقیق از مصاحبه عمیق نیمه ساختاریافته با افراد صاحب‌نظر استفاده شد و در مرحله بعد با توجه به اطلاعات و داده‌های به دست آمده، پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر ۱۲ مولفه و ۹۶ گویه طراحی و توزیع گردید. در مرحله کیفی، ابتدا از روش نمونه‌گیری هدفمند و در ادامه کار از روش نمونه‌گیری نظری استفاده شد. فرایند نمونه‌گیری تا اشباع نظری مقوله‌ها ادامه یافت و در مجموع ۱۴ مصاحبه فردی انجام گرفت. در مرحله کمی نیز با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و هدفمند تعداد ۹۸ پرسشنامه تکمیل شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در مرحله کمی از روش کدگذاری با کمک نرم‌افزار مکس کیودا و در مرحله کمی از آزمون‌های آماری t مستقل و رتبه‌ای فریدمن با کمک نرم‌افزار SPSS18 استفاده شد.

۱- استادیار، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران

۲- استادیار، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران

۳- استادیار، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

نتایج نشان داد در مجموع حدود ۹۶۱ نفر معادل ۰/۴۴ درصد از شاغلان استان در بخش ورزش شاغل می‌باشند. سه مقوله اصلی گرایش جامعه به ورزش، خصوصی‌سازی در ورزش و بهبود فضای کسب‌وکار به عنوان عوامل علی؛ چهار مقوله شرایط جغرافیایی، فرهنگی، اقتصادی و توانایی کارآفرینان ورزشی استان خراسان جنوبی به عنوان عوامل زمینه‌ای و هفت مقوله اصلی موانع اقتصادی، اطلاعاتی، مدیریتی، قانونی، ساختاری، فرهنگی و رفتاری به عنوان موانع توسعه اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد. علاوه بر این پنج مقوله اصلی، گردشگری ورزشی، تولیدات ورزشی، خدمات ورزشی، رقابت‌های ورزشی و آموزش ورزش به عنوان پتانسیل‌های اشتغال‌زایی در ورزش استان شناسایی گردیدند. بر این اساس ۱۵ راهکار اصلی جهت اشتغال‌زایی در ورزش استان شناسایی و ارائه شد.

واژگان کلیدی: توسعه، اشتغال، ورزش و استان خراسان جنوبی.

مقدمه

یکی از مهم‌ترین موضوعات امروز اقتصاد کشور ما، مسئله اشتغال و بیکاری است. توجه به این موضوع طی دو دهه گذشته همواره از دغدغه‌های تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان بوده است؛ به طوری که تلاش‌ها و سرمایه‌گذاری‌های فراوانی برای افزایش نرخ اشتغال و کاهش نرخ بیکاری انجام شده است. با وجود تلاش‌های صورت گرفته، امروزه همچنان شاهد افزایش نرخ بیکاری قابل توجه در کشور به ویژه در بین جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هستیم. علاوه بر بیکاری مشهود، بیکاری پنهان مشتمل بر اشتغال ناقص ناشی از پایین بودن مدت انجام کار هفتگی کمتر از ۴۴ ساعت و یا پایین بودن بهره‌وری نیز وجود دارد (نوروزی و همکاران، ۱۳۹۰). در کشور ایران به رغم موفقیت در کاهش نرخ بیکاری طی دهه ۱۳۶۵-۱۳۷۵ که از نرخ ۱۴/۲ درصد به ۹/۱ درصد تنزل یافت، دوباره نرخ بیکاری در دهه ۱۳۷۵-۱۳۸۵، رو به افزایش گذاشت و از ۹/۱ درصد در سال ۱۳۷۵ به ۱۱/۳ درصد در سال ۱۳۸۵ و سپس در سال ۱۳۹۵ به ۱۲/۴ درصد رسید (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۶). بیکاری یکی از بزرگ‌ترین معضلاتی است که توازن و تعادل جامعه را بر هم می‌ریزد و باعث ایجاد بحران‌های متعدد در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی، روانی و سیاسی می‌گردد. (نایی و رامشگر، ۱۳۹۶). وضعیت نگران‌کننده اشتغال در کشور و بالا رفتن شمار افراد جویای کار موجب شده که برنامه‌ریزان و متولیان امر به دنبال راهبردهایی برابری از این وضعیت باشند (تجاری و خدایاری، ۱۳۸۵).

یکی از حوزه‌های مهم در زمینه ایجاد اشتغال، ورزش و مشاغل ورزشی است که با توجه به پتانسیل بالای آن می‌تواند در جهت دستیابی به سیاست‌های اشتغال‌زایی و کاهش نرخ بیکاری مؤثر باشد. ورزش در کشورهای توسعه‌یافته به‌عنوان یک صنعت مهم و عاملی اثرگذار در رشد اقتصاد ملی بسیار مورد توجه است و یکی از بزرگ‌ترین و درآمدزاترین صنایع در قرن حاضر به شمار می‌رود. ورزش حوزه مهمی برای جامعه است، زیرا به توسعه محلی، منطقه‌ای و روستایی کمک می‌کند (بودیوسی^۱، ۲۰۱۸). ورزش در ابعاد گوناگون اثرات مثبت مختلفی در جامعه برجای می‌گذارد که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به اثرات اقتصادی اشاره نمود. اثرات مستقیم اقتصادی ورزش شامل مواردی چون: تولید کالاها و خدمات ورزشی، صادرات و واردات، هزینه‌های خانوار، ایجاد اماکن و تسهیلات، تبلیغات، مشارکت در بازار بورس، پوشش رسانه‌ای، اشتغال، جذب گردشگر و حامیان مالی است. از اثرات اقتصادی غیرمستقیم ورزش نیز به زمینه‌هایی مانند ارتقای سلامتی جامعه، کاهش هزینه‌های درمان و به تبع آن توسعه برنامه‌های ملی سلامت، کاهش بزهکاری‌ها، کاهش غیبت کارکنان و افزایش عملکرد و بهره‌وری آن‌ها می‌توان اشاره کرد (یوئن^۲، ۲۰۰۸). در میان اثرات مستقیم اقتصادی، ایجاد فرصت‌های شغلی را از مهمترین اثرات اقتصادی صنعت ورزش و سایر صنایع می‌توان به شمار آورد (سلطان حسینی و همکاران، ۱۳۹۲).

امروزه، صنعت ورزش به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین و دارای سریع‌ترین نرخ رشد در بین صنایع شناخته شده است. مطالعات نشان داده که از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۴، صنعت ورزش در دنیا هر ساله

به طور متوسط ۷ درصد رشد داشته است که این مقدار رشد از متوسط نرخ رشد اقتصادی در بسیاری از کشورها بالاتر است. بررسی‌های انجام‌شده بیانگر این است که صنعت ورزش در سال ۲۰۱۴، حدود ۷۰۰ میلیارد دلار درآمد داشته و حدود یک درصد از کل تولید ناخالص جهانی را به خود اختصاص داده است. این آمار و ارقام نشان از اهمیت روبه رشد صنعت ورزش دارد. گفتنی است که موفقیت‌های موجود جز با کارآفرینی و نوآوری میسر نمی‌شود و در آینده نیز کارآفرینی به‌عنوان رکن اساسی موفقیت، صنعت ورزش هر کشور را به خود اختصاص خواهد داد و در صورت نیل به این مهم، صنعت ورزش از سهمی بزرگ در تولید ناخالص داخلی برخوردار خواهد بود (کرنی^۱، ۲۰۱۴). ورزش یکی از ارکان مهم توسعه و بهبود شرایط در هر کشور است. علاوه بر تأثیرات جامع ورزش در تمام سطوح، اهمیت ورزش به صورت کلی برای زنان و مردان از آن جهت است که فرصت‌هایی را برای اشتغال، تجربه موفقیت، کار جمعی و لحظات ممتاز فراهم می‌سازد. ورزش جدا از مسائل فنی و ورزشی، مقوله‌ای است فرهنگی، اجتماعی و سیاسی که رشد و ترقی آن در هر کشوری بیانگر رفتارهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی تمام‌طیف‌های جامعه در قبال رویکرد افراد به ورزش است. ورزش به‌عنوان ششمین صنعت درآمدزای کشورهای توسعه‌یافته، توجه بسیاری از مدیران را به خود معطوف داشته و بستری مناسب برای ایجاد اشتغال در بسیاری از کشورها فراهم کرده است. امروزه در کشورهای پیشرفته، ارزش‌افزوده صنعت ورزش، بخش چشمگیری از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد و نقش مهمی در ایجاد درآمد، اشتغال و کاهش بیکاری به همراه دارد (هالت^۲، ۲۰۰۷). برای نمونه، در سال ۲۰۱۵ تعداد افرادی که شغل اصلی‌شان در بخش تربیت‌بدنی و ورزش است در ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا ۱/۶ میلیون نفر بود (یوروستاد^۳، ۲۰۱۷). بین ۳۰ تا ۴۰ درصد مردم اروپا به تفریحات، اوقات فراغت و گردشگری می‌پردازند. ۱۰ درصد هزینه‌های مردم اروپا مربوط به ورزش باشگاهی است و حدود ۸۰۰ هزار باشگاه در اروپا وجود دارد- البته بر حسب سال‌های آماری، این رقم بین ۶۰۰ تا ۸۰۰ هزار نوسان داشته است. بین ۱۲۰ تا ۱۳۰ میلیون نفر در اروپا عضو باشگاه‌اند. بنابراین به طور متوسط هر باشگاه در حدود ۱۷۰ نفر عضو دارد (فابینه^۴ و همکاران، ۲۰۰۳). در هنگ کنگ ۲/۵، اتریش ۳/۲، بلژیک ۱/۳، بلغارستان ۱/۶، فرانسه ۱/۳ و به طور میانگین در کشورهای اتحادیه اروپا ۱/۴۹ درصد از شاغلان مربوط به شاغلان بخش ورزش می‌باشند (خیری و همکاران، ۱۳۹۳ و کمیسیون اروپا^۵، ۲۰۱۲). متأسفانه در ایران هیچ گونه آمار رسمی و مشخصی از شاغلان بخش تربیت‌بدنی و ورزش وجود ندارد (برومند و همکاران، ۱۳۹۲). با وجود این و با توجه به نرخ بیکاری در کشور، قابل پیش بینی است که در این حوزه چالش‌هایی وجود دارد. برومند و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقی

1. Kearney
2. Holt
3. Eurostat
4. Fabienne
5. European Commission

ضمن تحلیل موقعیت راهبردی اشتغال فارغ التحصیلان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی نشان دادند اشتغال آنان از نظر عوامل داخلی و خارجی از وضعیت مناسبی برخوردار نیست و با وجود ضعف های داخلی با تهدیدهای خارجی متعدد و عمده رو به رو است که در ماتریس ارزیابی جایگاه، در بدترین وضعیت، یعنی در موقعیت تدافعی (WT) قرار دارد. این در حالی است که در دنیا، ورزش جایگاهی مناسب و متنوع برای ایجاد اشتغال و فرصت های جدید فعالیت های اقتصادی پیدا کرده است که با شناخت زمینه های کاری در آن می توان فرصت های جدیدی را به جوانان و جامعه معرفی کرد و از آن برای پیشرفت و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور بهره گرفت (برومند و همکاران، ۱۳۹۲). شمسائی و همکاران (۱۳۸۸) به بررسی وضعیت باشگاه های خصوصی شهر ایلام با تأکید بر اشتغالزایی پرداختند. نتایج نشان داد در این باشگاه ها در مجموع ۸۳ شغل در ورزش های مختلف و با عناوین گوناگون ایجاد شده است. کلت و راسل^۱ (۲۰۰۹) صنعت ورزش در استرالیا را رو به رشد گزارش کردند و عوامل مهم توسعه آن را فقدان ساختار رسمی و کنترل زیاد در ورزش، وابستگی کم به کمک های دولتی، وجود کارآفرینان و سرمایه گذاری زیاد و وجود تسهیلات و برنامه ریزی برای توسعه ورزش دانستند که منجر به سرمایه گذاری زیاد در بخش ورزش و رشد کارآفرینی در سطح ایده آل در استرالیا شده است. نتایج پژوهش میتن^۲ (۲۰۰۷) نشان داد ۳۷ درصد از فارغ التحصیلان ورزشی در مشاغل ورزشی مشغول به کار هستند و اشتغال در مشاغل ورزشی تحت تاثیر تعامل بین ماهیت فارغ التحصیل، ماهیت کار و ماهیت کارفرما می باشد. هاتچینسون^۳ (۲۰۰۸) در مطالعه خود به بررسی عوامل موثر بر اشتغال در حوزه ورزش پرداخت و نشان داد که کسب مهارت و تجربه در دوره های کارورزی در یافتن شغل مناسب در ورزش موثر می باشد و وجود این دوره ها را ضروری می داند. تسامنی^۴ و همکاران (۲۰۱۰) خصوصی سازی را موجب بالا بردن رفاه اقتصادی و اجتماعی در تسهیلات ورزشی می دانند و معتقدند که خصوصی سازی سبب بهبود خدمات، افزایش رضایت مشتریان، بهبود آموزش کارکنان، کارایی تولید و افزایش اشتغال خواهد شد.

تربیت بدنی و ورزش، با توجه به موقعیت فعلی آن در نزد مردم و اقبال عمومی نسبت به آن، در ایجاد اشتغال و در پی آن درآمدزایی توان بالقوه فراوانی دارد که بالفعل کردن آن نیازمند توجه برنامه ریزان و سیاست گذاران در کنار پژوهش ها و تحقیقات دقیق است (شمسائی و همکاران، ۱۳۸۸). عدم برنامه ریزی مناسب در این زمینه علاوه بر اینکه جامعه را از این امتیازات محروم می سازد، با توجه به خیل عظیم فارغ التحصیلان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی مشکلات عدیده ای را به وجود خواهد آورد. این مسئله به معنی از دست رفتن پتانسیل این افراد، هزینه های آموزشی و سرمایه گذاری انجام شده برای تربیت نیروی انسانی ماهر در کشور و بلا استفاده ماندن

-
1. Kellet and Russel
 2. Minten
 3. Hutchinson
 4. Tsameny

آن ها در فعالیت های اقتصادی و وارد ساختن خسارت به اقتصاد ملی، از یک سو و فراهم نبودن زمینه برای محول کردن نقش های اجتماعی به افراد فرهیخته جهت نیل به اهداف توسعه کشور، از دیگر سو و در عین حال امکان بروز اعتراض و عکس العمل در جامعه به سبب آگاهی بیشتر می باشد.

محور اصلی هدایت و مدیریت ورزش در استان خراسان جنوبی، اداره کل ورزش و جوانان این استان می باشد که از وظایف و ماموریت های اصلی آن توسعه فرهنگ ورزش پذیری برای ارتقای سطح سلامتی، تندرستی و شادابی مردم، قهرمان پروری و کاهش آسیب های اجتماعی می باشد. علاوه بر این، در برنامه ششم توسعه و در قانون پیشنهادی و جدید تشکیل وزارت ورزش و جوانان و همچنین در اغلب اسناد بالادستی بر لزوم توسعه اشتغال و کارآفرینی در عرصه ورزش تأکید شده است. بدین ترتیب، در حوزه ورزش خراسان جنوبی نیز پتانسیل ها، فرصت ها و چالش های قابل توجهی وجود دارد که تاکنون به صورت علمی به آن پرداخته نشده است. لذا پژوهش حاضر در پی پاسخ به پرسش زیر است:

چه عواملی بر توسعه اشتغالزایی در بخش ورزش استان خراسان جنوبی تاثیر گذار است و چه موانع و راهکارهایی در این زمینه وجود دارد؟

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف تحقیق و به لحاظ ویژگی در نحوه جمع آوری اطلاعات پیرامون موضوع مورد نظر، آمیخته (کیفی-کمی) و از لحاظ هدف از نوع پژوهش های کاربردی است. این پژوهش در مرحله اول به صورت کیفی و اکتشافی و در مرحله دوم به طریق توصیفی-پیمایشی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل اعضای هیئت علمی دانشگاه آشنا با حوزه اشتغالزایی در ورزش، مدیران و معاونان ادارات دولتی استان از جمله اداره کل ورزش و جوانان استان و شهرستان ها، مسئولان ستاد اشتغال فراگیر استان، مدیران و معاونان بخش تربیت بدنی آموزش و پرورش و همچنین روسا و نائب رؤسای هیئت های ورزشی، مدیران باشگاه های ورزشی خصوصی فعال در زمینه ورزش و کارآفرینان ورزشی بود.

در پژوهش حاضر در مرحله کیفی، ابتدا از روش نمونه گیری هدفمند و در ادامه کار از روش نمونه گیری نظری استفاده شد. فرایند نمونه گیری تا زمانی که مقوله ها به اشباع نظری رسیدند، ادامه یافت. در مجموع ۱۴ مصاحبه فردی انجام گرفت. در مرحله کمی نیز با توجه به اینکه هدف این مرحله کمی سازی و بررسی تناسب مولفه ها و گویه های شناسایی شده در بخش کیفی بود، نظرات افراد متخصص بررسی شد. لذا افرادی جهت پاسخگویی به پرسشنامه مدنظر قرار گرفتند که در بحث اشتغال و کارآفرینی به صورت نظری و عملی در ورزش استان خراسان جنوبی متخصص، صاحب نظر و مطلع بودند یا به صورت اجرایی به این موضوع پرداخته بودند. تعداد آنها برابر با ۱۴۰ نفر برآورد شد و با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۱۰۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب گردیدند. جهت انتخاب نمونه از روش نمونه گیری در دسترس و هدفمند بهره گرفته شد و در نهایت، تعداد ۹۸ پرسشنامه تکمیل و در فرایند پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. به منظور دستیابی به اهداف تحقیق و گردآوری اطلاعات در مرحله کیفی، از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. در مرحله کمی تحقیق نیز از پرسشنامه محقق ساخته که بر اساس اطلاعات به دست

آمده از مصاحبه‌ها طراحی و تدوین شده بود، استفاده شد. این پرسشنامه علاوه بر سوالات جمعیت شناختی مشتمل بر سه بخش کلی موانع، پتانسیل‌ها و راهکارهای اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی مشتمل بر ۱۲ مولفه و ۹۶ گویه بود (جدول ۱).

به‌منظور بررسی اعتبار در مرحله کیفی تحقیق از روش ارزیابی چند جانبه^۱ استفاده شد. بدین منظور در فرآیند جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات و انتخاب نمونه تحقیق جهت مصاحبه و طراحی سوالات مصاحبه از منابع گوناگونی بهره گرفته شد. همچنین نتایج کدگذاری این تحقیق در اختیار چند تن از اساتید دانشگاهی خارج از فرایند پژوهش قرار گرفت تا مطالعه و بازبینی شود. علاوه بر این جهت تعیین پایایی کدگذاری‌های مصاحبه‌ها، از ضریب درون موضوعی کاپا^۲ استفاده شد. از طریق این ضریب، می‌توان میزان توافق دو اندازه‌گیری (توسط دو نفر یا دو ابزار یا در دو مقطع زمانی) را ارزیابی کرد. برای محاسبه پایایی کدگذاری‌ها در این روش، بعد از گذشت مدتی، اقدام به کدگذاری مجدد تعدادی از مصاحبه‌ها شد. ضریب کاپا بین صفر تا یک متغیر است و به صورت درصد بیان می‌شود. حداقل مقدار قابل قبول ضریب کاپا، بیش از $0/6$ است و مقدار بالاتر از $0/8$ ایده‌آل محسوب می‌شود (گویت^۳، ۲۰۱۴) که در این پژوهش مقدار ضریب کاپا $0/81$ به دست آمد.

به‌منظور بررسی روایی در مرحله کمی تحقیق، پس از طراحی پرسشنامه برای چندین نفر از متخصصان دانشگاهی ارسال شد و نظرات آن‌ها اخذ و اعمال شد. به‌منظور بررسی پایایی پرسشنامه نیز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱ آمده است:

جدول ۱: نتایج آزمون آلفای کرونباخ پرسشنامه تحقیق

متغیر	مولفه	تعداد گویه	میزان آلفا
موانع	موانع اقتصادی	۱۴	$0/80$
	موانع اطلاعاتی	۱۰	$0/82$
	موانع مدیریتی	۱۴	$0/85$
	موانع قانونی	۵	$0/73$
	موانع ساختاری	۴	$0/80$
	موانع فرهنگی	۶	$0/79$
	موانع رفتاری	۷	$0/77$
پتانسیل‌ها	گردشگری ورزشی	۴	$0/74$
	تولیدات ورزشی	۳	$0/86$
	خدمات ورزشی	۸	$0/92$
	رقابت‌های ورزشی	۳	$0/81$
	آموزش ورزش	۳	$0/94$
راهکارها	راهکارها	۱۵	$0/91$

1. Triangulation
2. Interclass correlation Kappa
3. Gwet

در این پژوهش کلیه مصاحبه‌ها بلافاصله پس از انجام مصاحبه، تدوین و تایپ شدند و به شیوه مقایسه مداوم تحلیل و کدگذاری اولیه انجام گرفت. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش کدگذاری با نرم‌افزار مکس کیودا (MAXQDA) استفاده شد. در این مرحله ابتدا کلیه نظرات مصاحبه شوندگان با استفاده از تحلیل خط به خط کدگذاری شد و بر اساس این کدها مفاهیم شکل گرفت. در گام بعدی، مفاهیم در قالب طبقه‌های مشابه قرار گرفتند. این کار به کمک استقرای منطقی و به منظور مفهوم سازی صورت پذیرفت. در مرحله کمی تحقیق نیز داده‌های به دست آمده از پرسشنامه با استفاده از آزمون‌های آماری t مستقل و رتبه‌ای فریدمن تحلیل شد. از آمار توصیفی نظیر میانگین، حداقل، حداکثر، فراوانی، درصد و انحراف استاندارد نیز با کمک نرم افزار SPSS18 استفاده شد.

یافته های پژوهش

در بخش کیفی تحقیق، در مجموع با ۱۴ نفر مصاحبه انجام گرفت که از این تعداد ۱۰ نفر مرد و ۴ نفر زن بودند. ۸ نفر دارای مدرک دکتری و ۶ نفر فوق لیسانس بودند که از نهادهای مختلف استان شامل ورزش و جوانان (۴ نفر)، دانشگاه‌ها (۴ نفر)، آموزش و پرورش (۱ نفر)، استانداری (۲ نفر)، بخش خصوصی (۲ نفر) و تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۱ نفر) انتخاب شدند. در بخش کمی تحقیق نیز ۹۸ نفر مشارکت داشتند که از نظر جنسیت، ۵۶/۱ درصد افراد نمونه مرد و ۴۳/۹ درصد زن بودند. میانگین سنی آن‌ها $35/54 \pm 6/91$ سال بود که در محدوده سنی بین ۲۴ تا ۵۳ سال قرار داشتند. میانگین سابقه حضور در ورزش $13/77 \pm 5/96$ سال بود که در محدوده بین ۴ تا ۲۵ سال قرار داشت. از نظر مدرک تحصیلی، بیشترین فراوانی در طبقه لیسانس با ۴۸ درصد بود. از نظر شغل، بیشترین فراوانی در طبقه کارمند دولتی با ۴۱/۸ درصد بود. جهت دستیابی به آمار کمی از وضعیت موجود، اطلاعات از نهادهای مختلف استان شامل اداره کل ورزش و جوانان، استانداری، آموزش و پرورش، مراکز آموزش عالی و اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی استان اخذ شد و نشان داد در مجموع حدود ۹۶۱ نفر در بخش ورزش استان شاغل می‌باشند. با توجه به نتایج سرشماری ۱۳۹۵ کشور که تعداد شاغلان ۱۵ ساله و بالاتر استان خراسان جنوبی ۲۱۵۷۸۱ نفر برآورد شده است، می‌توان گفت ۰/۴۴ درصد از شاغلان استان در بخش ورزش مشغول هستند.

پس از کدگذاری متن کلیه مصاحبه‌ها، در مجموع تعداد ۵۳۶ کد اولیه ایجاد شد. تعدادی از این کدها مشابه و در مصاحبه‌های مختلف تکرار شده بودند که حذف گردیدند. در مرحله کدگذاری، تعداد ۱۲۹ کد مستقل اولیه (مفاهیم) ایجاد و کدهای اولیه (مفاهیم) بر پایه قرابت مفهومی و معنایی به ۲۰ مقوله اصلی در قالب پنج دسته عوامل علی، عوامل زمینه‌ای، موانع، پتانسیل‌ها و راهکارها تقسیم شدند. در این بخش بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، سه مقوله اصلی به عنوان عوامل علی موثر بر توسعه اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شدند که در جدول ۲ اطلاعات مربوط به آن آمده است:

در این بخش بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، چهار مقوله اصلی به عنوان عوامل زمینه‌ای موثر بر اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد که در جدول ۳ آمده است:

جدول ۳: کدهای مربوط به عوامل زمینه‌ای موثر بر اشتغال‌زایی در ورزش استان

مقوله	ردیف	کدها	شماره مصاحبه
شرایط جغرافیایی استان	۱	همجواری با کشور افغانستان	۱۴-۱۳-۱۰-۹-۶-۴-۳-۲
	۲	وجود مناطق کوهستانی و کویری	۱۳-۱۱-۸-۶-۵-۴-۳-۲-۱
	۳	آب و هوای گرم و خشک	۸-۶-۴-۳
شرایط فرهنگی استان	۴	سختکوشی مردم استان	۹-۷-۵-۳
	۵	شرایط خاص فرهنگی ورزش بانوان	۱۲-۱۱-۶-۵-۴
	۶	جو کارآفرینی در استان	۱۰-۸-۷-۵
شرایط اقتصادی مردم استان	۷	میزان تورم	۱۲-۶-۵-۴-۳
	۸	قدرت خرید افراد	۱۴-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۵-۴-۳-۲-۱
	۹	جایگاه ورزش در سبد هزینه خانوار	۱۴-۱۱-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۱۳
توانایی کارآفرینان ورزشی	۱۰	تخصص و توانایی افراد کارآفرین	۱۰-۷-۵-۴-۳
	۱۱	انگیزه کارآفرینان	۱۰-۸-۶-۴
	۱۲	تعهد به حرفه	۱۱-۹-۵
	۱۳	داشتن تعصب نسبت به توسعه استان	۸-۶-۳

۳۴۹

در این بخش بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، هفت مقوله اصلی به عنوان موانع اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد که در جدول ۴ آمده است:

جدول ۴: کدهای مربوط به موانع اشتغال‌زایی در ورزش استان

مقوله	ردیف	کد	شماره مصاحبه
موانع اقتصادی	۱	نوسان زیاد قیمت و نرخ بالای تورم	۱۲-۵-۴
	۲	شاخص های ضعیف اقتصادی استان	۶-۵-۳-۲
	۳	نبود ورزش در سبد هزینه خانوار	۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۱۳-۱۲-۱۱-۹
	۴	پایین بودن سرانه درآمد مردم برای استفاده از برنامه‌های ورزشی	۱۰-۸-۶-۵-۴-۳
	۵	کمبود نقدینگی و نداشتن سرمایه کافی برای سرمایه گذاری در ورزش	۱۳-۱۱-۱۰-۵
	۶	بالا بودن هزینه ساخت و خرید اماکن و تجهیزات ورزشی	۹-۵-۴-۲
	۷	عدم امنیت سرمایه گذاری بخش خصوصی	۱۲-۶-۵
	۸	زیاد بودن نرخ بیمه	۷-۶-۳-۲
	۹	حمایت مالی ضعیف از کارآفرینان در بخش ورزش	۱۴-۱۲-۷-۴-۳-۲-۱
	۱۰	ناکافی بودن تسهیلات اعتباری	۱۰-۹-۸-۷-۳
	۱۱	نرخ بالای مالیات	۹-۸-۷
	۱۲	انگیزه پایین حامیان در بخش ورزش استان	۱۱-۶-۵-۲
	۱۳	بازدهی پایین اقتصادی سرمایه گذاری در بخش ورزش	۱۰-۹-۸-۷

● موانع و راهکارهای توسعه اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی

۹-۷-۶	انحصار بازار که عمدتاً در اختیار بخش دولتی است	۱۴	
۱۱-۵-۴-۲-۱	کمبود آموزش‌های کاربردی به‌منظور توانمندی بیشتر افراد	۱۵	موانع اطلاعاتی
۱۴-۱۲-۵-۴-۳-۲	ارتباط ضعیف بین مراکز آموزش عالی و بخش کسب‌وکار در صنعت ورزش	۱۶	
۱۰-۷-۶-۳	برنامه‌های آموزشی ناکافی کارآفرینی در مراکز علمی و خدمات مشاوره کسب‌وکار در زمینه ورزش	۱۷	
۱۱-۴-۲	شناخت ناکافی از چگونگی ورود به بازار و توسعه حضور خود	۱۸	
۱۳-۱۲-۸-۷-۵-۴	نبود اطلاعات شفاف از وضعیت صنعت ورزش استان	۱۹	
۹-۷-۶-۳-۲	نبود اطلاعات شفاف مالی و اقتصادی در بخش‌های ورزشی	۲۰	
۱۴-۵-۴-۱	شناخت ناکافی از حوزه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری در ورزش استان	۲۱	
۱۲-۱۱-۹-۴-۲	اطلاع‌رسانی و تبلیغات ناکافی در زمینه سرمایه‌گذاری در ورزش استان	۲۲	
۱۳-۷-۳	کم توجهی رسانه‌های استان به سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش و کارآفرینی در ورزش	۲۳	
۱۴-۱۱-۵-۴-۳	عدم ارائه یا اثربخش نبودن واحد درسی کارآفرینی در ورزش در دانشگاه‌ها	۲۴	
۱۴-۱۳-۵-۴-۲-۱	فقدان راهبرد کسب‌وکار در سازمان‌های دولتی مرتبط	۲۵	موانع مدیریتی
۱۰-۸-۶-۵-۴-۳	نبود نظام انگیزشی مناسب برای سرمایه‌گذاری در ورزش استان	۲۶	
۱۰-۹-۴	عدم برخورد صادقانه مدیران و کارآفرینان با یکدیگر	۲۸	
۱۲-۸-۷-۳	نگرش مدیران دولتی به ایجاد و توسعه کسب‌وکار ورزشی	۲۹	
۱۲-۱۱-۵-۴-۳	ضعف مدیران و کارآفرینان بخش‌های خصوصی در ورزش	۳۰	
۱۳-۵-۴-۲-۱	عدم وجود سازمان‌های غیردولتی فعال در زمینه ورزش	۳۱	
۹-۸-۷-۴	شفاف نبودن مزایده‌ها، واگذاری‌ها، پیمانکاری‌ها در بخش ورزش	۳۲	
۹-۸-۷	پاسخگویی نامناسب و غیر شفاف به کارآفرینان ورزشی	۳۳	
۱۱-۹-۵-۲	حمایت ناکافی مدیران و کارکنان بخش دولتی نسبت به کارآفرینی ورزشی	۳۴	
۸-۶-۵-۳-۲	ناکارآمدی نظام تشویقی برای کارآفرینی	۳۵	
۱۳-۱۰-۹-۸-۴	تعدد مراجع تصمیم‌گیری و نظارتی در امر کارآفرینی و ایجاد کسب‌وکار	۳۶	
۵-۲	ناهماهنگی بین ادارات و سازمان‌های مرتبط با ایجاد کسب وکار	۳۷	
۱۲-۵-۴-۳-۲	نبود برنامه جامع و روشن برای جذب و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان	۳۸	
۱۱-۶-۵-۱	عدم ثبات قوانین و مقررات اقتصادی، سیاسی و ... کشور	۳۹	

۴۰	ناکافی و غیر شفاف بودن قوانین حمایت از مالکیت خصوصی جهت تسهیل در سرمایه‌گذاری‌های جدید	۸-۷-۴
۴۱	نبود قوانین کافی در ورزش کشور برای مدیریت بخش خصوصی	۴-۲-۱
۴۲	وجود مشکلات قانونی برای ایجاد مراکز تندرستی و سلامتی	۱۱-۸-۷-۵-۳ ۱۳-۱۲
۴۳	مقررات دست و پاگیر تشریفات اداری	۸-۷-۶-۵-۴-۳ ۱۱-۹
۴۴	ناکافی بودن زیرساخت‌های ورزشی استان	۱۰-۴-۳-۲
۴۵	ناکافی بودن زیرساخت‌های کسب‌وکار (ارتباطات، حمل و نقل، خدمات بانکی، بیمه)	۱۰-۷-۶-۵-۳-۲ ۱۲
۴۶	کمبود فضاها و امکانات ورزشی	۸-۷-۶-۵-۴-۳ ۱۳-۹
۴۷	جایابی نامناسب فضاهای ورزشی استان	۹-۵-۲
۴۸	مشارکت پایین مردم در ورزش و انجام فعالیت‌های بدنی	۹-۶-۵-۴-۲-۱ ۱۱-۱۰
۴۹	فقدان دید حرفه‌ای به کسب‌وکارها و فعالیت‌های ورزشی	۱۴-۱۲-۱۱-۴-۳
۵۰	مشکلات فرهنگی برای حضور بانوان در محیط‌های ورزشی	۱۱-۹-۵-۴-۲-۱
۵۱	وجود تنگ نظری و حسادت اجتماعی نسبت به صاحبان سرمایه و شرکت‌های خصوصی	۷-۴-۳
۵۲	تمایل به کسب سودهای کوتاه مدت در افراد جامعه	۱۲-۵-۳
۵۳	تمایل ضعیف افراد به انجام کار جدید (دارای ریسک)	۱۲-۱۱-۳
۵۴	تمایل افراد به دریافت حقوق ثابت و مستمر بجای ورود به فعالیت‌های تجاری	۱۱-۶-۴
۵۵	بی‌اعتقادی به توان و مهارت شخصی در اجرای امور پر خطر	۱۱-۵-۴
۵۶	نپذیرفتن خطر حاصل از سرمایه‌گذاری مالی	۱۲-۵
۵۷	پایین نبودن به کیفیت (محصولات و خدمات) و مشتری محوری	۱۳-۱۲-۲
۵۸	عدم توانایی در خلق ایده‌ها، محصولات و خدمات و کسب درآمد از طریق آن	۱۴-۱۳-۵
۵۹	نداشتن سوابق و تجربیات کاری مرتبط	۱۲-۱۱-۳
۶۰	کمبود اعتماد به نفس و خودباوری در افراد نسبت به توانایی و تجربه خویش در سرمایه‌گذاری	۱۱-۵-۴

بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، ۷ مقوله اصلی به عنوان موانع اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شدند که در ادامه این کدها در قالب پرسشنامه با ۶۰ گویه در اختیار مشارکت کنندگان بخش کمی تحقیق قرار گرفتند. به عنوان نمونه در جدول ۵، نتایج تجزیه و تحلیل داده‌های کمی مرتبط با موانع اقتصادی ارائه شده است:

جدول ۵: اطلاعات توصیفی موانع اقتصادی

زمینه	ردیف	گویه	میانگین و انحراف معیار	ضرب تغییرات
موانع اقتصادی	۱	نبود ورزش در سبد هزینه خانوار	$4/38 \pm 0/60$	۱۳/۷۴
	۲	شاخص های ضعیف اقتصادی استان	$4/13 \pm 0/63$	۱۵/۴۰
	۳	بالا بودن هزینه ساخت و خرید اماکن و تجهیزات ورزشی	$4/19 \pm 0/68$	۱۶/۳۰
	۴	پایین بودن سرانه درآمد مردم برای استفاده از برنامه های ورزشی	$4/34 \pm 0/73$	۱۶/۸۸
	۵	بازدهی پایین اقتصادی سرمایه گذاری در بخش ورزش	$4/18 \pm 0/73$	۱۷/۶۲
	۶	کمبود نقدینگی و نداشتن سرمایه کافی برای سرمایه گذاری در ورزش	$4/32 \pm 0/78$	۱۸/۱۰
	۷	ناکافی بودن تسهیلات اعتباری	$4/03 \pm 0/75$	۱۸/۶۷
	۸	انگیزه پایین حمایت مالی در بخش ورزش استان	$4/02 \pm 0/78$	۱۹/۵۶
	۹	حمایت مالی ضعیف از کارآفرینان در بخش ورزش	$4/06 \pm 0/80$	۱۹/۹۴
	۱۰	انحصار بازار که عمدتاً در اختیار بخش دولتی است	$3/97 \pm 0/79$	۲۰/۰۸
	۱۱	زیاد بودن نرخ بیمه	$3/82 \pm 0/86$	۲۲/۵۲
	۱۲	عدم امنیت سرمایه گذاری بخش خصوصی	$4/01 \pm 0/91$	۲۲/۷۹
	۱۳	نوسان زیاد قیمت و نرخ بالای تورم	$3/96 \pm 0/92$	۲۳/۲۹
	۱۴	نرخ بالای مالیات	$3/82 \pm 0/95$	۲۴/۹۰

به منظور بررسی وضعیت موانع اشتغالزایی از آزمون t تک گروهی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ آمده است:

جدول ۶: نتایج آزمون t تک گروهی موانع اشتغالزایی

متغیر	میانگین فرضی	میانگین	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری
موانع اقتصادی	۳	۴/۱۱	۲۳/۰۴	۹۷	۰/۰۰۱
موانع اطلاعاتی	۳	۴/۰۶	۲۰/۰۷	۹۷	۰/۰۰۱
موانع مدیریتی	۳	۴/۰۳	۱۹/۳۵	۹۷	۰/۰۰۱
موانع قانونی	۳	۳/۹۸	۱۴/۱۵	۹۷	۰/۰۰۱
موانع ساختاری	۳	۴/۰۵	۱۷/۳۲	۹۷	۰/۰۰۱
موانع فرهنگی	۳	۴/۱۲	۱۶/۸۲	۹۷	۰/۰۰۱
موانع رفتاری	۳	۳/۹۷	۱۷/۷۱	۹۷	۰/۰۰۱

با توجه به نتایج جدول ۶ و سطح معنی داری همه متغیرها، مشخص می‌شود که همه آنها به عنوان موانع تاثیر نسبتاً زیادی داشته‌اند. در ادامه به منظور اولویت‌بندی موانع اشتغال‌زایی، از آزمون فریدمن استفاده شد که نتایج آن در جدول ۷ آمده است:

جدول ۷: نتایج رتبه‌بندی موانع اشتغال‌زایی

متغیر	میانگین رتبه	خی دو	سطح معناداری
موانع اقتصادی	۴/۲۴	۴۱/۹۷	۰/۰۲۰
موانع اطلاعاتی	۴/۲۱		
موانع مدیریتی	۳/۹۵		
موانع قانونی	۳/۷۷		
موانع ساختاری	۳/۸۴		
موانع فرهنگی	۴/۴۹		
موانع رفتاری	۳/۴۹		

۳۵۳

با توجه به نتایج جدول ۷ مشخص می‌شود که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه‌های موانع اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی وجود دارد. همان‌طور که مشاهده می‌گردد بالاترین میانگین رتبه مربوط به موانع فرهنگی می‌باشد. بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، پنج مقوله اصلی به عنوان پتانسیل‌ها و فرصت‌های شغلی موجود در استان خراسان جنوبی شناسایی شدند که در قالب پرسشنامه با ۲۱ گویه در اختیار مشارکت‌کنندگان بخش کمی تحقیق قرار گرفتند. به منظور بررسی وضعیت موانع اشتغال‌زایی از آزمون تک گروهی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۸ ارائه شده است:

جدول ۸: نتایج آزمون تک گروهی پتانسیل‌های اشتغال‌زایی

متغیر	میانگین فرضی	میانگین	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری
گردشگری ورزشی	۵	۷/۳۷	۱۵/۴۸	۹۷	۰/۰۰۱
تولیدات ورزشی	۵	۷/۱۰	۱۰/۱۷	۹۷	۰/۰۰۱
خدمات ورزشی	۵	۵/۷۰	۳/۷۷	۹۷	۰/۰۰۱
رقابت‌های ورزشی	۵	۶/۲۹	۶/۷۵	۹۷	۰/۰۰۱
آموزش ورزش	۵	۵/۹۴	۴/۷۳	۹۷	۰/۰۰۱

با توجه به نتایج جدول ۸ و سطح معنی داری همه متغیرها مشخص می‌شود که همه آنها به عنوان پتانسیل‌های اشتغال‌زایی تاثیر نسبتاً زیادی داشته‌اند. در ادامه به منظور اولویت‌بندی این پتانسیل‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد که نتایج آن در جدول ۹ آمده است:

جدول ۹: نتایج رتبه‌بندی پتانسیل‌های اشتغالزایی

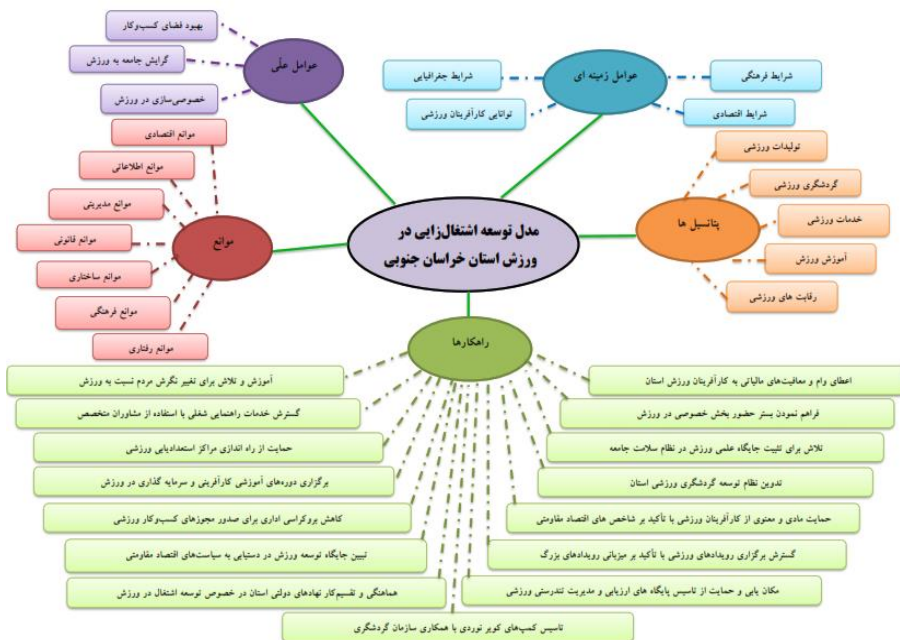
متغیر	میانگین رتبه	خی دو	سطح معناداری
گردشگری ورزشی	۳/۶۶	۳۸/۵۳	۰/۰۰۱
تولیدات ورزشی	۳/۲۰		
خدمات ورزشی	۲/۳۵		
رقابت های ورزشی	۳/۰۵		
آموزش ورزش	۲/۷۴		

با توجه به نتایج جدول ۹ مشخص می‌شود که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه‌های پتانسیل‌های اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی وجود دارد. همان‌طور که مشاهده می‌گردد بالاترین میانگین رتبه مربوط به بخش گردشگری ورزشی می‌باشد. بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، ۱۵ راهکار اصلی شناسایی شد که در قالب پرسشنامه در اختیار مشارکت کنندگان بخش کمی تحقیق قرار گرفت. نتایج آزمون t تک گروهی نشان داد که با توجه به سطح معنی داری ($P \leq 0.01$ ، $t = 23/04$)، راهکارهای اشتغال زایی تاثیر نسبتاً زیادی داشته اند. در ادامه در جدول ۱۰ اولویت‌بندی راهکارهای اشتغال زایی آمده است:

جدول ۱۰: نتایج رتبه‌بندی راهکارهای اشتغالزایی

عنوان	میانگین رتبه	خی دو	سطح معناداری
تبیین جایگاه توسعه ورزش در دستیابی به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی	۶/۸۳	۱۲۴/۶۸	۰/۰۰۱
آموزش و تلاش برای تغییر نگرش مردم نسبت به ورزش	۸/۲۳		
تدوین نظام توسعه گردشگری ورزشی استان	۸/۸۶		
برگزاری دوره‌های آموزشی کارافرینی و سرمایه گذاری در ورزش	۷/۱۷		
گسترش خدمات راهنمایی شغلی با استفاده از مشاوران متخصص	۷/۴۱		
حمایت مادی و معنوی از کارآفرینان ورزشی با تاکید بر شاخص های اقتصاد مقاومتی	۸/۸۱		
کاهش بروکراسی اداری برای صدور مجوزهای کسب و کار ورزشی	۶/۹۶		
فراهم نمودن بستر حضور بخش خصوصی در ورزش و سپردن امور مرتبط با ورزش در یک فضای رقابتی	۹/۴۰		
همه‌پندگی و تقسیم‌کار نهادهای دولتی استان در خصوص توسعه اشتغال در ورزش	۵/۳۱		
گسترش برگزاری رویدادهای ورزشی با تاکید بر میزبانی رویدادهای بزرگ	۸/۵۶		
تلاش برای تثبیت جایگاه علمی ورزش در نظام سلامت جامعه	۹/۱۶		
حمایت از راه اندازی مراکز استعدادیابی ورزشی	۷/۲۷		
مکان یابی و حمایت از تأسیس پایگاه های ارزیابی و مدیریت تندرستی ورزشی	۸/۲۰		
تأسیس کمپ‌های کویر نوردی با همکاری سازمان گردشگری	۷/۵۷		
اعطای وام و معافیت‌های مالیاتی به کارآفرینان ورزش استان	۱۰/۲۸		

با توجه به داده های جدول ۱۰ مشخص می شود که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه های راهکارهای اشتغال زایی در ورزش استان خراسان جنوبی وجود دارد. همان طور که مشاهده می گردد بالاترین میانگین رتبه مربوط به راهکار اعطای وام و معافیت های مالیاتی به کارآفرینان ورزشی استان می باشد. در ادامه مدل نهایی توسعه اشتغال زایی در ورزش استان خراسان جنوبی برگرفته از مطالعه کیفی در تحقیق حاضر ارائه گردیده است (شکل ۱).

شکل ۱: مدل توسعه اشتغال زایی در ورزش استان خراسان جنوبی

بحث و نتیجه گیری

اطلاعات به دست آمده از سازمان های مختلف استان خراسان جنوبی نشان داد در مجموع حدود ۹۶۱ نفر در بخش ورزش استان شاغل می باشند. با توجه به نتایج سرشماری ۱۳۹۵ کشور که تعداد شاغلان ۱۵ ساله و بالاتر استان خراسان جنوبی ۲۱۵۷۸۱ نفر برآورد شده است، می توان گفت ۰/۴۴ درصد از شاغلان استان در بخش ورزش مشغول هستند. در ایران متأسفانه هیچ گونه اطلاعات جامعی در مورد تعداد شاغلان بخش ورزش موجود نمی باشد، در حالی که در هنگ کنگ ۲/۵، اتریش ۳/۲، بلژیک ۱/۳، بلغارستان ۱/۶، فرانسه ۱/۳ و به طور میانگین در کشورهای اتحادیه اروپا ۱/۴۹ درصد از شاغلان مربوط به شاغلان بخش ورزش می باشند (خیری و همکاران، ۱۳۹۳ و کمیسیون اروپا، ۲۰۱۲). مقایسه این آمار با دیگر کشورها حاکی از وضعیت نامطلوب اشتغال در ورزش استان می باشد که لزوم برنامه ریزی و سیاست گذاری درست را در این بخش نمایان می سازد.

بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، سه مقوله اصلی به عنوان عوامل علی موثر بر توسعه اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد. اولین مقوله به نام «گرایش جامعه به ورزش» انتخاب شد که به مواردی از قبیل جایگاه ورزش در سبک زندگی مردم، نگاه علمی به ورزش، مقبولیت ورزش به عنوان یک نیاز، مقبولیت ورزش در بین نخبگان استان، جایگاه ورزش در نظام سلامت جامعه و جایگاه ورزش در نظام آموزشی و تربیتی جامعه اشاره دارد. بی تردید، یکی از عوامل اصلی موثر بر اشتغالزایی در ورزش، جایگاه ورزش در سبک زندگی مردم می‌باشد؛ هر مقدار که سهم ورزش در سبک زندگی افراد بیشتر شود، مشاغل ورزشی از رونق بیشتری برخوردار خواهند بود و در این صورت باید به توسعه اشتغال در این بخش امیدوار بود. دومین مقوله به نام «خصوصی‌سازی در ورزش» انتخاب شد که به مواردی از قبیل حمایت از بخش خصوصی، واگذاری اماکن و فضاهای ورزشی به بخش خصوصی، واگذاری ارائه خدمات ورزشی به بخش خصوصی، عدم دخالت مراکز دولتی در بازار ورزشی، شفاف سازی در مناقصه و مزایده‌ها و تسهیل مقررات و واگذاری اشاره دارد. از آنجا که بنا بر نظر کارشناسان، حداقل هزینه ایجاد هر شغل در حال حاضر حدود ۱۵۰ میلیون تومان است اگر دولت بخواهد در بخش ورزش استان ۱۰ درصد شغل بیشتر ایجاد کند به حداقل ۱۴/۴ میلیارد تومان سرمایه گذاری نیاز خواهد داشت. از طرف دیگر، محدودیت‌های سازمان‌های دولتی برای ایجاد شغل جدید در بخش ورزش مشخص است. پس دولت باید به منظور تحقق هدف اشتغال و تولید در صنعت ورزش استان، نگاه ویژه‌ای به بخش خصوصی به عنوان هسته اصلی کارآفرینی و اشتغال در این صنعت که بسترها و شرایط اولیه کارآفرینی و تولید را ایجاد کرده اند داشته باشد و به رفع موانع فعالیت آنان و تحرک بخشی به تولید از طریق آنان اهتمام بورزد. در این صورت، سرمایه بیشتری از سوی بخش خصوصی به ورزش کشور تزریق خواهد شد و امکان اشتغالزایی هر چه بیشتر در صنعت ورزش فراهم خواهد آمد. سومین مقوله به نام «بهبود فضای کسب‌وکار» انتخاب شد که به مواردی از قبیل کنترل تورم، ارائه تسهیلات ویژه اشتغالزایی، ارتقای زیرساخت های حمل و نقل، حمایت دولت از کارآفرین ها، ایجاد شرایط مناسب صادرات، تسهیل فرایند صدور مجوز ایجاد کسب‌وکار ورزشی و تسهیل در قوانین استخدامی و مالیاتی اشاره دارد. یکی از مهم ترین محورهای اقتصاد مقاومتی، مردمی کردن اقتصاد است و اگر فضای کسب‌وکار در صنعت ورزش اصلاح شود، شاهد مشارکت بیشتر و افزایش حضور مردم در این بخش و به تبع آن رونق اقتصاد استان خواهیم بود. این یافته‌ها با نتایج مطالعه‌مندعلیزاده و همکاران (۱۳۹۴) مبنی بر لزوم فراهم‌سازی زیرساخت های لازم برای راه اندازی کسب‌وکارها برای رسیدن به توسعه کارآفرینی ورزشی و در نهایت ایجاد اشتغال در جامعه همسو می‌باشد.

بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، چهار مقوله اصلی به عنوان عوامل زمینه‌ای موثر بر اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد که عبارت‌اند از: الف) شرایط جغرافیایی استان با مفاهیم همجواری با کشور افغانستان، وجود مناطق کوهستانی و کویری و آب و هوای گرم و خشک؛ ب) شرایط فرهنگی استان با مفاهیم سختکوشی مردم استان، شرایط خاص فرهنگی ورزش بانوان و جو کارآفرینی در استان؛ ج) شرایط اقتصادی مردم استان با مفاهیم میزان تورم در استان، قدرت خرید افراد و جایگاه ورزش در سبک هزینه خانوار؛ د) توانایی کارآفرینان ورزشی در استان با مفاهیم تخصص و توانایی افراد کارآفرین، انگیزه کارآفرینان، تعهد به حرفه و تعصب به توسعه استان. این یافته حاکی از این است که به‌منظور برنامه‌ریزی و سیاست گذاری در امر اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی باید به عوامل محیطی، فرهنگی،

اقتصادی و توانمندی‌های کارآفرینان ورزشی استان به عنوان عوامل زمینه‌ای و بستری توجه شود. این یافته با نتایج مطالعه مندعلیزاده و همکاران (۱۳۹۳) که عوامل فرهنگی، محیط ورزشی، محیط ملی و سرمایه فیزیکی شامل زیرساخت‌های فنی و زیرساخت‌های قانونی را به عنوان زمینه‌های درگیر در فرایند استمرار و پذیرش رفتار کارآفرینانه در ورزش معرفی کردند، همخوانی دارد.

براساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، هفت مقوله اصلی به عنوان موانع اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شدند: موانع اقتصادی، اطلاعاتی، مدیریتی، قانونی، ساختاری، فرهنگی و رفتاری. در ادامه این موانع با گویه‌های مشخص در قالب پرسشنامه در اختیار مشارکت کنندگان بخش کمی تحقیق قرار گرفت که نتایج تجزیه و تحلیل داده‌های این بخش نشان داد در حال حاضر تمامی موانع شناسایی شده در ورزش استان در حد بالایی وجود دارد و بالاترین میانگین رتبه مربوط به موانع فرهنگی و اقتصادی می‌باشد. به منظور برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری هر چه بهتر در جهت اشتغال‌زایی در ورزش استان، شناسایی موانع موجود در این زمینه از اهمیت خاصی برخوردار است. نتایج این تحقیق نشان داد مولفه‌های مشارکت پایین مردم در ورزش و انجام فعالیت‌های بدنی، تمایل ضعیف افراد به انجام کار جدید (دارای ریسک)، تمایل به کسب سودهای کوتاه مدت در افراد جامعه و فقدان دید حرفه‌ای به کسب‌وکارها و فعالیت‌های ورزشی از موانع فرهنگی و نبود ورزش در سبد هزینه خانوار، پایین بودن سرانه درآمد مردم برای استفاده از برنامه‌های ورزشی، کمبود نقدینگی و نداشتن سرمایه کافی برای سرمایه‌گذاری در ورزش و بازدهی پایین اقتصادی سرمایه‌گذاری در بخش ورزش از موانع اقتصادی بالاترین میانگین را به خود اختصاص دادند که باید در جهت دستیابی به اهداف اشتغال‌زایی در ورزش استان توجه ویژه‌ای به این موارد شود و در جهت رفع آنها اقدام شود. این یافته‌ها با نتایج مطالعات غیاثوند و فرج اله (۱۳۹۰) که نشان دادند به ترتیب اهمیت مانع اطلاع‌رسانی، فنی، مالی، ساختاری، بازاریابی و فروش، مدیریتی و قانونی در مجموع ۷۶/۵۴۷ درصد واریانس کل موانع و محدودیت‌های اشتغال‌زایی تعاونی‌های تولیدی کشاورزی را تبیین نموده‌اند و خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۳) که نشان داد سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش استان مرکزی به ترتیب با موانع اقتصادی، اطلاعاتی و بازار سرمایه، مدیریتی، قانونی و حقوقی، فرهنگی و اجتماعی، حمایتی و تشویقی و سیاسی مواجه است، همسویی دارد. همچنین فراهانی و همکاران (۱۳۹۴) نیز مهم‌ترین مشکلات باشگاه‌های خصوصی شهرکرد را هزینه بالای راه اندازی و ساخت اماکن خصوصی ورزشی، بالاتر بودن هزینه استفاده از بخش‌های خصوصی در ورزش نسبت به باشگاه‌های دولتی، ناکافی بودن تسهیلاتی مثل وام بانکی و غیره، هزینه‌های زیاد نگهداری و تعمیر اماکن ورزشی، عدم هماهنگی واحدهای اجرایی و تعدد مراجع تصمیم‌گیری برای ارائه مجوز معرفی نمودند.

بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، پنج مقوله اصلی گردشگری ورزشی (لیدرتور ورزشی، برگزاری تورهای کویرنوردی، برگزاری تورهای طبیعت و کوهنوردی، برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی)، تولیدات ورزشی (تولید تجهیزات ورزشی، تولید پوشاک ورزشی و طراحی و ساخت اماکن و فضاهای ورزشی)، خدمات ورزشی (بازاریابی ورزشی، مشاوره علمی و تخصصی در زمینه ورزش، باشگاه‌داری خدمات ورزشی، خدمات ورزشی به اقشار ویژه، واردات و صادرات محصولات ورزشی، خدمات آبی‌تی در ورزش، تهیه محتوای رسانه‌ای صوتی تصویری، نوشتاری، شبکه‌های مجازی اجتماعی)، رقابت‌های ورزشی (تاسیس باشگاه‌های ورزشی،

مربیگری ورزشی و استعدادیابی) و آموزش ورزش (تاسیس مدارس تخصصی ورزشی، دوره‌های آموزشی مربیگری و داوری آموزش رشته‌های ورزشی) به عنوان پتانسیل‌های اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد. این موارد در قالب پرسشنامه در اختیار مشارکت کنندگان بخش کمی تحقیق قرار گرفت. نتایج این بخش نشان داد اختلاف معناداری بین میانگین رتبه پتانسیل‌های اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی وجود دارد و بالاترین میانگین رتبه به ترتیب مربوط به بخش گردشگری ورزشی و تولیدات ورزشی بود. با توجه به شرایط محیطی و جغرافیایی استان- که جزو عوامل زمینه‌ای موثر بر توسعه اشتغال در ورزش استان می‌باشد- این نتایج دور از انتظار نیست و بر اساس نظر مشارکت کنندگان در این تحقیق، استان خراسان جنوبی از موهبت‌های سرزمینی زیادی از قبیل وجود طبیعت بکر، رشته‌کوه‌ها و مناطق کویری برخوردار است که می‌تواند زمینه‌مناسبی برای توسعه گردشگری ورزشی استان و اجرای برنامه‌های تفریحی ورزشی از قبیل احداث کمپ‌های گردشگری، برگزاری تورهای کویر نوردی و طبیعت‌گردی، برگزاری مسابقات تفریحی ورزشی -از قبیل مسابقات رالی، آفرود، موتورسواری، دوی صحرانوردی، شترسواری، صخره نوردی، پرواز پاراگلایدر و ...- به شمار آید. از سوی دیگر، با توجه به وجود مرز مشترک با کشور افغانستان و امکان صادرات به کشورهای همسایه یکی دیگر از بخش‌هایی که می‌تواند در زمینه توسعه اشتغال در ورزش مورد توجه قرار گیرد، تولید تجهیزات و پوشاک ورزشی می‌باشد. به ویژه در زمینه تولید البسه ورزشی بانوان می‌توان ایده‌های نو و کارآفرینی داشت، چرا که بیشتر تیم‌های ورزشی بانوان لباسی معمولی دارند که می‌توان همین لباس پوشیده را به نوعی دیگر با درجه حرارت کمتر و یا سبک‌تر طراحی کرد. نتایج پژوهش فروغی پور و همکاران (۱۳۸۶) نشان داد هفت زمینه اصلی برای کارآفرینی در ورزش وجود دارد که به ترتیب اولویت عبارت‌اند از: کارآفرینی در حوزه‌های آموزش و پژوهش در ورزش، مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، خدمات ورزشی، تبلیغات ورزشی، ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای، ساخت و تولید تجهیزات ورزشی و امور فرهنگی ورزش. از دلایل تفاوت این نتایج با یافته‌های تحقیق حاضر می‌توان به شرایط فرهنگی، محیطی و جغرافیایی خاص استان اشاره کرد.

بر اساس اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌های انجام گرفته، ۱۵ راهکار اصلی به‌منظور توسعه اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی شناسایی شد. این موارد در قالب پرسشنامه در اختیار مشارکت کنندگان بخش کمی تحقیق قرار گرفت. نتایج این بخش نشان داد که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه‌های راهکارهای اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی وجود دارد و بالاترین میانگین رتبه مربوط به راهکار اعطای وام و معافیت‌های مالیاتی به کارآفرینان ورزشی استان بود. پس از آن، راهکارهای فراهم نمودن بستر حضور بخش خصوصی در ورزش و سپردن امور مرتبط با ورزش در یک فضای رقابتی، تلاش برای تثبیت جایگاه علمی ورزش در نظام سلامت جامعه، تدوین نظام توسعه گردشگری ورزشی استان، حمایت مادی و معنوی از کارآفرینان ورزشی با تأکید بر شاخص‌های اقتصاد مقاومتی، گسترش برگزاری رویدادهای ورزشی با تأکید بر میزبانی رویدادهای بزرگ و آموزش و تلاش برای تغییر نگرش مردم نسبت به ورزش به ترتیب بیشترین امتیازات را به خود اختصاص دادند. عوامل و شرایط مختلفی بر اشتغالزایی در ورزش استان خراسان جنوبی موثر است که در این تحقیق در بخش‌های گوناگون ارائه شد. با وجود این، به نظر می‌رسد هم اکنون مهم‌ترین دغدغه کارآفرینان و متخصصان ورزشی استان، بحث حمایت‌های مالی و اقتصادی از کارآفرینان می‌باشد که با توجه به شرایط ضعیف اقتصادی استان متصور بود. از نظر مشارکت کنندگان در این تحقیق نیز مناسب‌ترین راهکار، حمایت‌های

مالی با اعطای وام و معافیت‌های مالیاتی می‌باشد. همچنین نگرش مردم به ورزش و خصوصی سازی در ورزش که در بخش عوامل علی نیز به آن‌ها پرداخته شد، از دیگر راهکارهای بود که از نظر مناسب بودن رتبه بالایی داشت. تدوین نظام توسعه گردشگری ورزشی استان نیز همین شرایط را داشت که با توجه به رتبه بالای آن در بخش پتانسیل‌های اشتغال‌زایی متصور بود. گفتنی است که با وجود اولویت‌دهی به راهکارهای شناسایی شده در این تحقیق، به‌منظور توسعه اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی نیاز است تا در مورد همه راهکارهای شناسایی شده برنامه‌ریزی شود و و نباید تصور کرد که به عنوان مثال چون حمایت‌های مالی بالاترین رتبه را به خود اختصاص داده است، تنها با ارائه تسهیلات و معافیت‌های مالیاتی می‌توان به توسعه اشتغال‌زایی در ورزش استان امیدوار بود. رتبه‌بندی در این بخش به‌منظور مشخص شدن مهم‌ترین اولویت‌ها و مناسب‌ترین راهکارها می‌باشد.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر، پیشنهادهای زیر برای توسعه اشتغال‌زایی در ورزش استان خراسان جنوبی ارائه می‌گردد:

- با ارائه آموزش‌های همگانی در قالب برنامه‌های تلویزیونی، همایش، سخنرانی، الگوسازی، جلسات مشاوره و ... با هماهنگی و همکاری سازمان‌های مختلف استان از قبیل صداوسیما، سازمان‌های آموزشی، حوزه‌های علمیه، بهداشت و علوم پزشکی در جهت تغییر نگرش مردم نسبت به ورزش تلاش شود.
- با فراهم نمودن و ایجاد بسترهای فرهنگی، مدیریتی و اقتصادی مناسب برای حضور و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش و سپردن امور مرتبط با ورزش در یک فضای رقابتی، پویا و شفاف به خصوصی‌سازی در ورزش استان پرداخته شود.
- مراکز مالی حمایت‌کننده از کارآفرینان در سراسر استان فراگیر گردد و با پشتیبانی فنی و حمایتی، بخشی از خطر سرمایه‌گذاری را قبول نمایند.
- قوانین و مقررات مالی و مالیاتی به‌گونه‌ای تدوین شود که انگیزه لازم جهت فعالیت‌های اشتغال‌زایی به وجود آید. این مهم می‌تواند با اعطای وام‌های با سود کم و بلند مدت به همراه معافیت‌های مالیاتی به کارآفرینان ورزش استان انجام پذیرد.
- به‌منظور جلب حمایت‌های بیشتر ارگان‌ها و نهادهای مختلف نیاز است تا جایگاه توسعه ورزش در دستیابی به سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی تبیین و روشن شود.
- از آنجا که ورزش ذاتاً اشتغال‌زا است، نه فقط به طور مستقیم می‌تواند فرصت‌های اشتغال و کسب‌وکار را فراهم کند، بلکه می‌تواند وسیله‌ای برای به دست آوردن اشتغال در سایر بخش‌ها باشد. علاوه براین، ورزش نقش مهمی در ارتقای توانمندی‌های نیروی انسانی از لحاظ جسمانی و روحی دارد.
- برای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی جهت توسعه اشتغال در ورزش استان، راهکارهای شناسایی شده در این تحقیق مدنظر قرار گیرد.

منابع

- برومند، محمدرضا؛ همتی نژاد، مهرعلی؛ رضانی نژاد، رحیم؛ رضوی، سید محمدحسین و ملک اخلاق، اسماعیل. (۱۳۹۲). «تحلیل وضعیت اشتغال فارغ التحصیلان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی ایران و تعیین جایگاه آنان بر اساس ماتریس ارزیابی موقعیت و اقدام راهبردی (SPACEM)». مدیریت و توسعه ورزش. شماره ۲، صص ۱-۱۹.
- تجاری، فرشاد و خدایاری، عباس. (۱۳۸۵). «مطالعه کارآفرینی در ورزش: تحلیل مقدماتی مقیاس اندازه گیری کارآفرینی در ورزش (ERI)». پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۱۰، صص ۷۳-۸۸.
- خسروی زاده، اسفندیار؛ بهرامی، علیرضا و حقدادی، عابد. (۱۳۹۳). «موانع سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش استان مرکزی». مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۴۲، صص ۲۰۷-۲۱۱.
- خیری، سمیه؛ جامی الاحمدی، عبدالرحمان؛ عسکریان، فریبا و عباسی، سعید. (۱۳۹۳). «بررسی سهم فارغ التحصیلان زن تربیت بدنی از اشتغال اداره کل ورزش و جوانان شهر تبریز». مقاله ارائه شده در سومین همایش ملی دانشجویی علوم ورزشی، دانشگاه شهید بهشتی.
- سلطان حسینی، محمد؛ سلیمی، منصوره؛ سلیمی، مهدی و لطفی، مجتبی. (۱۳۹۲). «اولویت بندی اثرات اجتماعی و اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری (مطالعه موردی: شهر یزد)». مطالعات و پژوهش های شهری و منطقه ای. ۴(۱۶)، صص ۶۵-۸۸.
- شمسائی، نبی؛ عبدی، هادی و بلوچی، رامین. (۱۳۸۸). «بررسی وضعیت باشگاه های ورزشی خصوصی شهر ایلام با تأکید بر اشتغالزایی». المپیک. شماره ۴۸، صص ۶۳-۷۲.
- غیاثوندغیائی، فرشته؛ فرج اله حسینی، سیدجمال. (۱۳۹۰). «تحلیل موانع و محدودیت های توسعه اشتغال در تعاونی های تولیدی کشاورزی ایران». پژوهش های ترویج و آموزش کشاورزی. ۴(۲)، صص ۱-۱۴.
- فراهانی، ابوالفضل؛ علیدوست قهفرخی، ابراهیم و درخشنده قهفرخی، سیده طاهره. (۱۳۹۴). «بررسی مشکلات و موانع باشگاه های ورزشی خصوصی شهرستان شهرکرد». مدیریت ورزشی. ۷(۱)، صص ۵۳-۶۷.
- فروغی پور، حمید؛ مظفری، سید امیراحمد و اشرف گنجویی، فریده. (۱۳۸۶). «ارزیابی و معرفی مهم ترین اولویت های کارآفرینی در ورزش از دیدگاه دست اندرکاران ورزش کشور». پژوهش در علوم ورزشی. ۵(۱۶)، صص ۵۵ تا ۶۸.
- مرکز آمار جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۹۶). نتایج آمارگیری نیروی کار پاییز ۱۳۹۶. سازمان برنامه و بودجه کشور. تهران: مرکز آمار ایران

- مندعلی زاده، زینب؛ احسانی، محمد؛ کوزه چیان، هاشم و هنری، حبیب. (۱۳۹۳). «شناسایی شاخص های کارآفرینی پایدار در ورزش». رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی. ۲ (۴)، صص ۲۱-۳۵.
- مندعلی زاده، زینب؛ احسانی، محمد؛ کوزه چیان، هاشم و هنری، حبیب. (۱۳۹۴). «بررسی عوامل محیطی مؤثر بر توسعه کارآفرینی در ورزش کشور». مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۹۲، صص ۹۹-۱۱۶.
- ناییبی، هوشنگ و رامشگر، حسین. (۱۳۹۶). «تبیین جامعه شناختی تاثیر اشتغال بر سلامت روان افراد (مطالعه تجربی شاغلان و بیکاران در تهران)». بررسی مسائل اجتماعی ایران. ۸ (۱)، صص ۵۱-۷۸.
- نوروزی فیروز، مهرداد؛ اکبری، صادق و طیفوری، وحید. (۱۳۹۰). «بررسی وضعیت بازار کار دانش‌آموختگان عالی در ایران ۱۳۹۰ (با تأکید بر استان گیلان)». ارائه شده در همایش تحلیل یافته‌های سرشماری نفوس و مسکن.
- Budevici-Puiu, L. (2018). **"The Importance of Adopting National Policy Papers on Dual Careers in the Field of Sport"**. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 10(1), 45-53.
- European Commission. (2012). **"Study on the Contribution of Sport to Economic Growth and Employment in the EU"**. Study commissioned by the European Commission, Directorate-General Education and Culture.
- Eurostat. (2017). **Employment in sport**. http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Employment_in_sport.
- Fabienne, Janin & Patricia. (2003). **"Improving Employment in the Field of Sport in Europe through Vocational Training"**. Academy of Management Review, 8: 692-701.
- Gwet, K.L. (2014). **"Handbook of inter-rater reliability: The definitive guide to measuring the extent of agreement among raters"**. Advanced Analytics LLC.
- Holt, M. (2007). **"The ownership and control of elite club competition in European football"**. Soccer and society, 8 (1): 50-67.
- Hutchinson, M. D. (2008). **"Early career development in the sport industry: factors affecting employment"**. In partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science, Texas A&M University.
- Kearney, A. T. (2014). **"Wining in the business of sport, Korea"**. Retrieved from: www.atkearney.com
- Kellet, P., and Russel, R. (2009). **"A comparison between mainstream and action sport industries in Australia: a case study of the skateboarding cluster"**. Sport Management Review, Vol. 12, PP: 66-78.
- Minten, S.R. (2007). **"Graduate Employability in the Sport and Recreation Industry: An analysis of the transition from Higher Education to the workplace"**. PhD. Thesis, the Management School, University of Sheffield.

- Tsameny, M., Onumah, J., tetteh-kumah, E. (2010). **“Post-Privatization performance and organization changes: Case study from Ghana”**. Critical perspectives on Accounting, 21, 428-442.
- Yuen, B. (2008). **“Sport and urban development in Singapore”**. Cities, 25(1), pp. 29-36.